Arviointikertomus vuodelta 2025

Tarkastuslautakunta 27.05.2026 § 35

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Toimintakertomuksen, tilinpäätösasiakirjojen, tilivelvollisten viranomaisten antamien selvitysten, päätöksenteon ja muulla tavoin tapahtuneen toiminnan seuraamisen perusteella tarkastuslautakunta esittää valtuustolle arvionsa siitä, ovatko toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä vuoden 2025 arviointikertomuksen ja antaa sen tiedoksi kunnanvaltuustolle. Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että kunnanhallituksen arviointikertomukseen antamat vastaukset tuodaan valtuuston käsittelyyn syksyllä 2026.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Täytäntöönpano Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuusto 15.06.2026 § 21

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta 25.08.2026 § 74

Tarkastuslautakunta on tuonut arviointikertomuksessa esiin seuraavaa:

”Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että tilinpäätöksessä ei esitetä koottua arviota HYTE-toiminnan tavoitteiden toteutumisesta, eikä hyvinvoinnin tai terveyden kehitystä arvioida mittareiden tai indikaattoreiden avulla. HYTE-työn kokonaiskuva jää näin ollen hajanaiseksi tilinpäätöksen perusteella.”

Valmisteluun palautetussa hyvinvointisuunnitelmassa vuosille 2026–2029 on kiinnitetty erityistä huomiota hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantaan.

"Vuosittain hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan tammi-helmikuun hyvinvointityöryhmän kokouksessa. Hyvinvointityöryhmä tekee

toteutumisesta yhteenvedon, joka viedään tiedoksi toimielimiin sekä nuorisovaltuustoon ja vanhus- ja vammaisneuvostoon.

Yhteenvedon tekemisessä hyödynnetään itsearviointia seuraavien teemojen kautta:
1. Itsearviointi kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelusta ja hyödyntämisestä
2. Itsearviointi kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työn rakenteesta, resursseista ja prosessista
3. Itsearviointi kunnan ehkäisevästä päihdetyöstä ja sen rakenteiden vahvuudesta
4. Itsearviointi kunnan yhdenvertaisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja palveluiden yhdenvertaisen saavutettavuuden edistämisestä
5. Itsearviointi kunnan elinvoiman edistämisestä
6. Itsearviointi maahanmuuttajien kotouttamisen edistämisestä"

Itsearviointiin on olemassa valmiita lomakkeita.

Esittelijä Rehtori-sivistystoimenjohtaja Kaisa Olari

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta antaa esittelytekstin mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan huomioon.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano Kunnanhallitus

Rakennuslautakunta 26.08.2026 § 84

Tarkastuslautakunnan tarkastuskertomuksessa 2025 oli havaintoja ja suosituksia koskien teknisen toimen toimintaa.

Laite- ja kalusteluettelot ovat työn alla.

Kehityskeskustelut ovat teknisellä toimella tarkoitus tehdä vuosittain. Seuraavat keskustelut suoritetaan loppuvuodesta. Tehtävänkuvaukset ovat tällä hetkellä ajan tasalla, mutta muuttuvat taas vuodenvaihteessa henkilöstömuutosten takia. Myös teknisen toimen palavereja pidetään joka toinen viikko. Tämä tahti on osoittanut olevan sopiva.

Rakennusvalvonnan neuvontapalveluja toteutetaan yleisellä tasolla. Ongelmatilanteita muodostuu, annettuja neuvoja ei noudateta, tai kun kysymykset koskevat suunnittelua. Rakennusvalvonta ei saa tehdä suunnittelutyötä omassa kunnassaan.

Hankinnat tehdään hankintaohjeistuksen mukaisesti ja myös kansallisen hankintakynnyksen alittavat hankinnat kilpailutetaan ns. kevyellä menettelyllä.

Erityistä huomiota kiinnitetään viranhaltijapäätösten tekoon.

Esittelijä rakennustarkastaja Jussi Lehto

Päätösehdotus

Ptk tark.

Rakennuslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle esittelytekstissä ilmenevän lausunnon tarkastuslautakunnan tarkastuskertomukseen 2025.

Käsittely kokouksessa

Asian teksti muokattiin kokouksessa muotoon:

Tarkastuslautakunnan tarkastuskertomuksessa 2025 oli havaintoja ja suosituksia koskien teknisen toimen toimintaa.

Laite- ja kalusteluettelot ovat työn alla ja valmistuvat teknisen toimen osalta lokakuun loppuun mennessä.

Kehityskeskustelut tehdään teknisellä toimella vuosittain. Seuraavat keskustelut suoritetaan loppuvuodesta. Tehtävänkuvaukset ovat tällä hetkellä ajan tasalla, mutta muuttuvat taas vuodenvaihteessa henkilöstömuutosten takia. Myös teknisen toimen palavereja pidetään joka toinen viikko. Tämä tahti on osoittanut olevan sopiva.

Rakennusvalvonnan neuvontapalveluja toteutetaan yleisellä tasolla. Ongelmatilanteita muodostuu, annettuja neuvoja ei noudateta, tai kun kysymykset koskevat suunnittelua. Rakennusvalvonta ei saa tehdä suunnittelutyötä omassa kunnassaan. Neuvontapalveluihin kiinnitetään erityistä huomiota vuoden 2027 aikana. Toimistovirkailijan osuutta tiedusteluihin vastaamisessa ja tavoitettavuuden parantamisessa lisätään.

Hankinnat tehdään hankintaohjeistuksen mukaisesti ja myös kansallisen hankintakynnyksen alittavat hankinnat kilpailutetaan ns. kevyellä menettelyllä, mikä pääsääntöisesti tarkoittaa, että tarjousta pyydetään kolmelta yritykseltä.

Muutettu päätösehdotus

Rakennuslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle muutetussa esittelytekstissä ilmenevän lausunnon tarkastuslautakunnan tarkastuskertomukseen 2025.

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus 07.09.2026 § 162

Tarkastuslautakunnan kertomuksessaan esille nostamat huomiot vuodelta 2025 kohdistuivat erityisesti ”rakenteelliseen” alijäämään, kunnan kalusteluettelon puutteellisuuksiin, kehityskeskustelujen käymiseen sekä yleishallinnon osalta vielä johtoryhmätyöskentelyyn.

Kunnan talous on ollut huomion kohteena jo edellisellä valtuustokaudella johtuen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuun siirtymisestä hyvinvointialueille ja sen vaikutuksista kuntien valtionosuuksiin. Kustavin osalta tämä johti siihen, että kunnan valtionosuudet ovat pysyvästi muodostuneet negatiivisiksi. Tähän ovat vaikuttaneet erityisesti kunnan sote-palvelujen korkeat kustannukset uudistusta edeltäneinä vuosina sekä valtionosuusjärjestelmän muutos, jossa ikäihmisten sijaan valtionosuuksia kertyy lapsista ja nuorista.

Kustavin kunta on vuosina 2023–2027 investoinut ja investoi vahvasti rakennustensa kunnossapitoon, peruskorjaukseen ja uudisrakentamiseen. Tämä vaikuttaa merkittävästi kunnan talouteen ja rahoitusasemaan. Tähän

on jo ennakolta varauduttu kunnan strategisissa tavoitteissa koskien ”tasapainoista ja investoinnit mahdollistavaa taloutta”. Lisäksi uuden valtuustokauden strategiapäivityksen yhteydessä päätettiin korvata strategian toteuttamisohjelma uudella kunnan tulevaisuusohjelmalla, josta kevään 2026 aikana valmistui kunnan ”säästöohjelma”. Sen toteuttamisella saadaan kunnan taloutta kehitettyä pysyvillä säästöillä pitkäjänteisesti tasapainon tielle.

Puutteet kalustoluettelon päivittämisessä havaittiin jo vuoden 2025 aikana ja niiden osalta käynnistettiin päivitystyö välittömästi. Suuritöisimmäksi on muodostumassa teknisen toimen osuus, joka sekin on työn alla. Samoin kehityskeskustelujen käymisessä korjausliike käynnistyi jo kevään 2026 aikana.

Kunnan johtoryhmätyöskentelyn osalta tehtiin jo edellisellä valtuustokaudella erinäisiä sen kokoonpanoon liittyviä muutoksia, jotta työskentely saataisiin vastaamaan strategisen johtamisen edellytyksiä. Kunnan johtoryhmän tarkoituksena on toimia kunnanjohtajan tukena operatiivisessa johtamisessa. Kunnanjohtajan johtajasopimuksen mukaan tätä tehtävää hoitaa hänen asettamansa johtoryhmä. Lautakuntien, kunnanhallituksen ja valtuuston investointipäätösten läpivientiä helpottivat asianosaisten lautakuntien ja kunnanhallituksen sekä niiden alaisten viranhaltijoiden ja ennen kaikkea valtuuston yhteinen näkemys strategisten investointien välttämättömyydestä.

Tarkastuslautakunnan kertomukseen sisältyvä ajatus talouden seurannan asemasta johtoryhmätyöskentelyssä on erittäin ajankohtainen. Kuntastrategiaan sisältyvät strategiset investoinnit ovat pääosin toteutettu/toteutuksessa ja erityisen huomion kohteeksi on otettu strategian linjaukset tasapainoisesta taloudesta. Tätä kuvastaa myös kunnanhallituksen talousarvion 2027 laatimisohjeeseen otettu linjaus talousarvion raamista.

Talouden tarkalla seurannalla voidaan varmistaa talouden säästöjen toteutuminen sekä kaikkien toimialojen sitoutuminen raamin ja säästöjen noudattamiseen.

Esittelijä kunnanjohtaja Rauno Peltola

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä tarkastuslautakunnan tarkastuskertomuksen vuodelta 2025 tiedokseen ja antaa esittelyteksteistä ilmenevän lausuntonsa sekä lähettää tarkastuskertomukseen lautakunnissa annetut lausunnot edelleen valtuustolle tiedoksi.

Lisäksi kunnanhallitus ohjeistaa toimialoja ryhtymään toimenpiteisiin tarkastuskertomuksessa ilmenneiden epäkohtien ja kehityskohteiden korjaamiseksi sekä raportoimaan niistä toimenpiteistä ja tuloksista, joihin tarkastuskertomuksen perusteella on ryhdytty.

Kunnanhallituksen päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano Valtuusto

Ptk tark.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.